

## SPIS TREŚCI

|                     |   |
|---------------------|---|
| Uwagi wstępne ..... | 1 |
| Wykaz skrótów.....  | 3 |

### CZĘŚĆ PIERWSZA

|                                                                                                                   |   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| EWOLUCJA UNORMOWAŃ KODEKSU POSTĘPOWANIA CYWILNEGO I PRZEPISÓW WPROWADZAJĄCYCH KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO ..... | 5 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|

### CZĘŚĆ DRUGA

#### KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO

|                                                |    |
|------------------------------------------------|----|
| Tytuł wstępny. Przepisy ogólne (art. 1-14)89   |    |
| CZĘŚĆ PIERWSZA. Postępowanie rozpoznawcze..... | 92 |
| KSIĘGA PIERWSZA. Proces.....                   | 92 |

|                                                               |     |
|---------------------------------------------------------------|-----|
| Tytuł I. Sąd .....                                            | 92  |
| Dział I. Właściwość sądu .....                                | 92  |
| Przepis wstępny (art. 15).....                                | 92  |
| Rozdział 1. Właściwość rzeczowa.....                          | 92  |
| Oddział 1. Podstawy właściwości (art. 16-18).....             | 92  |
| Oddział 2. Wartość przedmiotu sporu (art. 19-26) .....        | 93  |
| Rozdział 2. Właściwość miejscowa.....                         | 94  |
| Oddział 1. Właściwość ogólna (art. 27-30).....                | 94  |
| Oddział 2. Właściwość przemienna (art. 31-37).....            | 94  |
| Oddział 3. Właściwość wyłączna (art. 38-42) .....             | 95  |
| Oddział 4. Przepisy szczególne (art.43-46) .....              | 96  |
| Dział II. Skład sądu (art. 47).....                           | 97  |
| Dział III. Wyłączenie sędziego (art. 48-54) .....             | 97  |
| Tytuł II. Prokurator (art. 55-60).....                        | 98  |
| Tytuł III. Organizacje społeczne (art. 61-63) .....           | 99  |
| Tytuł IV. Strony .....                                        | 100 |
| Dział I. Zdolność sądowa i procesowa (art. 64-71) .....       | 100 |
| Dział II. Współuczestnictwo w sporze (art. 72-74) .....       | 101 |
| Dział III. Interwencja główna i uboczna (art. 75-83) .....    | 102 |
| Dział IV. Przypozwanie (art. 84-85).....                      | 104 |
| Dział V. Pełnomocnicy procesowi (art. 86-97) .....            | 104 |
| Tytuł V. Koszty procesu.....                                  | 106 |
| Dział I. Zwrot kosztów procesu (art. 98-110) .....            | 106 |
| Dział II. Zwolnienie od kosztów sądowych (art. 111-124) ..... | 109 |
| Tytuł VI. Postępowanie .....                                  | 112 |
| Dział I. Przepisy ogólne o czynnościach procesowych.....      | 112 |
| Rozdział 1. Pisma procesowe (art. 125-130).....               | 112 |
| Rozdział 2. Doręczenia (art. 131-147) .....                   | 113 |
| Rozdział 3. Posiedzenia sądowe (art. 148-163) .....           | 116 |
| Rozdział 4. Terminy (art. 164-166).....                       | 119 |

|                                                                                                   |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Rozdział 5. Uchybienie i przywrócenie terminu (art. 167-172) .....                                | 120 |
| Rozdział 6. Zawieszenie postępowania (art. 173-183) .....                                         | 121 |
| Dział II. Postępowanie przed sądami pierwszej instancji .....                                     | 123 |
| Rozdział 1. Postępowanie pojednawcze (art. 184-186) .....                                         | 123 |
| Rozdział 2. Pozew (art. 187-205) .....                                                            | 124 |
| Rozdział 3. Rozprawa (art. 206-226) .....                                                         | 129 |
| Dział III. Dowody .....                                                                           | 133 |
| Rozdział 1. Przedmiot i ocena dowodów (art. 227-234) .....                                        | 133 |
| Rozdział 2. Postępowanie dowodowe .....                                                           | 134 |
| Oddział 1. Przepisy ogólne (art. 235-243) .....                                                   | 134 |
| Oddział 2. Dokumenty (art. 244-257) .....                                                         | 135 |
| Oddział 3. Zeznania świadków (art. 258-277) .....                                                 | 138 |
| Oddział 4. Opinia biegłych (art. 278-291) .....                                                   | 141 |
| Oddział 5. Oględziny (art. 292-298) .....                                                         | 143 |
| Oddział 6. Przesłuchanie stron (art. 299-304) .....                                               | 144 |
| Oddział 7. Inne środki dowodowe (art. 305-309) .....                                              | 145 |
| Rozdział 3. Zabezpieczenie dowodów (art. 310-315) .....                                           | 145 |
| Dział IV. Orzeczenia .....                                                                        | 146 |
| Rozdział 1. Wyroki .....                                                                          | 146 |
| Oddział 1. Wydanie wyroku (art. 316-332) .....                                                    | 146 |
| Oddział 2. Natychmiastowa wykonalność wyroków (art. 333-338) .....                                | 150 |
| Oddział 3. Wyroki zaoczne (art. 339-349) .....                                                    | 151 |
| Oddział 4. Sprostowanie, uzupełnienie i wykładnia wyroków (art. 350-353) .....                    | 153 |
| Rozdział 2. Postanowienia sądu (art. 354-362) .....                                               | 154 |
| Rozdział 3. Prawomocność orzeczeń (art. 363-366) .....                                            | 155 |
| Dział V. Środki odwoławcze .....                                                                  | 156 |
| Rozdział 1. Rewizja (art. 367-393) .....                                                          | 156 |
| Rozdział 2. Zażalenie (art. 394-398) .....                                                        | 161 |
| Dział VI. Wznowienie postępowania (art. 399-416) .....                                            | 163 |
| Dział VII. Rewizja nadzwyczajna (art. 417-424) .....                                              | 165 |
| Tytuł VII. Postępowanie odrębne .....                                                             | 168 |
| Dział I. Postępowanie w sprawach małżeńskich .....                                                | 168 |
| Rozdział 1. Przepisy ogólne (art. 425-435) .....                                                  | 168 |
| Rozdział 2. Sprawy o rozwód (art. 436-446) .....                                                  | 169 |
| Rozdział 3. Inne sprawy (art. 447-452) .....                                                      | 171 |
| Dział II. Postępowanie w sprawach ze stosunków między rodzicami<br>a dziećmi (art. 453-458) ..... | 172 |
| Dział III. Postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń<br>społecznych .....       | 174 |
| Rozdział 1. Przepisy ogólne (art. 459-476) .....                                                  | 174 |
| Rozdział 2. Postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy<br>(art. 477-477 <sup>7</sup> ) .....   | 179 |

|                                                                                                                                              |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Rozdział 3. Postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych (art. 477 <sup>8</sup> -477 <sup>15</sup> ) .....                      | 181 |
| Dział IV. Postępowanie w sprawach o naruszenie posiadania (art. 478-479) .....                                                               | 182 |
| Dział IVa. Postępowanie w sprawach gospodarczych.....                                                                                        | 183 |
| Rozdział 1. Przepisy ogólne (art. 479 <sup>1</sup> -479 <sup>27</sup> ) .....                                                                | 183 |
| Rozdział 2. Postępowania w sprawach z zakresu przeciwdziałania praktykom monopolistycznym (art. 479 <sup>28</sup> -479 <sup>35</sup> ) ..... | 188 |
| Dział V. Postępowanie nakazowe i upominawcze.....                                                                                            | 189 |
| Rozdział 1. Przepisy ogólne (art. 480-484) .....                                                                                             | 189 |
| Rozdział 2. Postępowanie nakazowe (art. 485-497) .....                                                                                       | 190 |
| Rozdział 3. Postępowanie upominawcze (art. 498-505) .....                                                                                    | 192 |
| KSIĘGA DRUGA. Postępowanie nieprocesowe.....                                                                                                 | 194 |
| Tytuł I. Przepisy ogólne (art. 506-525) .....                                                                                                | 194 |
| Tytuł II. Przepisy dla poszczególnych rodzajów spraw .....                                                                                   | 197 |
| Dział I. Sprawy z zakresu prawa osobowego.....                                                                                               | 197 |
| Rozdział 1. Uznanie za zmarłego i stwierdzenie zgonu .....                                                                                   | 197 |
| Oddział 1. Postępowanie o uznanie za zmarłego (art. 526-534) .....                                                                           | 197 |
| Oddział 2. Postępowanie o stwierdzenie zgonu (art. 535-538) .....                                                                            | 199 |
| Oddział 3. Uchylenie postanowień orzekających uznanie za zmarłego lub stwierdzenie zgonu (art. 539-543).....                                 | 199 |
| Rozdział 2. Ubezwłasnowolnienie.....                                                                                                         | 200 |
| Oddział 1. Przepisy ogólne (art. 544-547) .....                                                                                              | 200 |
| Oddział 2. Doradca tymczasowy (art. 548-551).....                                                                                            | 201 |
| Oddział 3. Postępowanie (art. 552-560) .....                                                                                                 | 202 |
| Dział II. Sprawy z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego i kurateli.....                                                                    | 203 |
| Rozdział 1. Sprawy małżeńskie (art. 561-567) .....                                                                                           | 203 |
| Rozdział 2. Inne sprawy rodzinne oraz sprawy opiekuńcze .....                                                                                | 205 |
| Oddział 1. Przepisy ogólne (art. 568-578) .....                                                                                              | 205 |
| Oddział 2. Sprawy z zakresu stosunków między rodzicami a dziećmi (art. 579-584) .....                                                        | 207 |
| Oddział 3. Sprawy o przysposobienie (art. 585-589) .....                                                                                     | 208 |
| Oddział 4. Sprawy z zakresu opieki (art. 590-598).....                                                                                       | 209 |
| Rozdział 3. Sprawy z zakresu kurateli (art. 599-605) .....                                                                                   | 210 |
| Dział III. Sprawy z zakresu prawa rzeczowego .....                                                                                           | 211 |
| Rozdział 1. Przepisy ogólne (art. 606-608) .....                                                                                             | 211 |
| Rozdział 2. Stwierdzenie zasiedzenia (art. 609-610) .....                                                                                    | 211 |
| Rozdział 3. Zarząd związany ze współwłasnością i użytkowaniem (art. 611-616) .....                                                           | 212 |
| Rozdział 4. Zniesienie współwłasności (art. 617-625) .....                                                                                   | 212 |
| Rozdział 5. Ustanowienie drogi koniecznej (art. 626).....                                                                                    | 214 |
| Dział IV. Sprawy z zakresu prawa spadkowego.....                                                                                             | 215 |
| Przepisy wstępne (art. 627-632) .....                                                                                                        | 215 |
| Rozdział 1. Zabezpieczenie spadku i spis inwentarza (art. 633-639) .....                                                                     | 215 |

|                                                                                                                                                                             |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Rozdział 2. Przyjęcie lub odrzucenie spadku (art. 640-645) .....                                                                                                            | 216 |
| Rozdział 3. Ogłoszenie testamentu (art. 646-654) .....                                                                                                                      | 217 |
| Rozdział 4. Wyjawienie przedmiotów spadkowych (art. 655-660) .....                                                                                                          | 218 |
| Rozdział 5. Przesłuchanie świadków testamentu ustnego (art. 661-663) .....                                                                                                  | 219 |
| Rozdział 6. Sprawy dotyczące wykonawcy testamentu (art. 664-665) .....                                                                                                      | 220 |
| Rozdział 7. Zarząd spadku nie objętego (art. 666-668) .....                                                                                                                 | 220 |
| Rozdział 8. Stwierdzenie nabycia spadku (art. 669-679) .....                                                                                                                | 221 |
| Rozdział 9. Dział spadku (art. 680-689) .....                                                                                                                               | 223 |
| Rozdział 10. Inne sprawy spadkowe (art. 690-691) .....                                                                                                                      | 225 |
| Dział IVa. Sprawy z zakresu przepisów o przedsiębiorstwach państwowych i o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego (art. 691 <sup>1</sup> -691 <sup>9</sup> ) ..... | 225 |
| Dział V. Złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego (art. 692-694) .....                                                                                          | 226 |
| KSIEGA TRZECIA. Sąd polubowny .....                                                                                                                                         | 228 |
| Przepisy wstępne (art. 695-696) .....                                                                                                                                       | 228 |
| Tytuł I. Zapis na sąd polubowny (art. 697-698) .....                                                                                                                        | 228 |
| Tytuł II. Arbitrzy (art. 699-704) .....                                                                                                                                     | 228 |
| Tytuł III. Postępowanie przed sądem polubownym (art. 705-711) .....                                                                                                         | 230 |
| Tytuł IV. Skarga o uchylenie wyroku sądu polubownego (art. 712-715) .....                                                                                                   | 231 |
| KSIEGA CZWARTA. Postępowanie w razie zaginięcia lub zniszczenia akt (art. 716-729) .....                                                                                    | 233 |
| CZĘŚĆ DRUGA. Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne .....                                                                                                               | 236 |
| KSIEGA PIERWSZA. Postępowanie zabezpieczające .....                                                                                                                         | 236 |
| Tytuł I. Przepisy ogólne (art. 730-746) .....                                                                                                                               | 236 |
| Tytuł II. Zabezpieczenie roszczeń pieniężnych (art. 747-754) .....                                                                                                          | 239 |
| Tytuł III. Inne wypadki zabezpieczenia (art. 755-757) .....                                                                                                                 | 240 |
| KSIEGA DRUGA. Postępowanie egzekucyjne .....                                                                                                                                | 241 |
| Tytuł I. Przepisy ogólne .....                                                                                                                                              | 241 |
| Dział I. Organy egzekucyjne, ich właściwość i postępowanie w ogólności (art. 758-775) .....                                                                                 | 241 |
| Dział II. Tytuły egzekucyjne i klauzula wykonalności (art. 776-795) .....                                                                                                   | 245 |
| Dział III. Wszczęcie egzekucji i dalsze czynności egzekucyjne (art. 796-817) .....                                                                                          | 248 |
| Dział IV. Zawieszenie i umorzenie postępowania (art. 818-828) .....                                                                                                         | 252 |
| Dział V. Ograniczenia egzekucji (art. 829-839) .....                                                                                                                        | 254 |
| Dział VI. Powództwa przeciwegzekucyjne (art. 840-843) .....                                                                                                                 | 257 |
| Tytuł II. Egzekucja świadczeń pieniężnych .....                                                                                                                             | 258 |
| Dział I. Egzekucja z ruchomości .....                                                                                                                                       | 258 |
| Rozdział 1. Zajęcie (art. 844-863) .....                                                                                                                                    | 258 |
| Rozdział 2. Sprzedaż (art. 864-879) .....                                                                                                                                   | 262 |
| Dział II. Egzekucja z wynagrodzenia za pracę (art. 880-888) .....                                                                                                           | 265 |
| Dział III. Egzekucja z rachunków bankowych (art. 889-894) .....                                                                                                             | 268 |
| Dział IV. Egzekucja z innych wierzytelności i innych praw majątkowych (art. 895-912) .....                                                                                  | 271 |

|                                                                                                                                                                 |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Dział V. Wyjawienie majątku (art. 913-920 <sup>1</sup> ) .....                                                                                                  | 275 |
| Dział VI. Egzekucja z nieruchomości .....                                                                                                                       | 277 |
| Rozdział 1. Przepisy wstępne (art. 921-922) .....                                                                                                               | 277 |
| Rozdział 2. Zajęcie (art. 923-941) .....                                                                                                                        | 277 |
| Rozdział 3. Opis i oszacowanie (art. 942-951) .....                                                                                                             | 281 |
| Rozdział 4. Obwieszczenie o licytacji (art. 952-961) .....                                                                                                      | 283 |
| Rozdział 5. Warunki licytacyjne (art. 962-971) .....                                                                                                            | 286 |
| Rozdział 6. Licytacja (art. 972-986) .....                                                                                                                      | 287 |
| Rozdział 7. Przybicie (art. 987-997) .....                                                                                                                      | 290 |
| Rozdział 8. Przysądzenie własności (art. 998-1003) .....                                                                                                        | 291 |
| Rozdział 9. Egzekucja z ułamkowej części nieruchomości oraz<br>użytkowania wieczystego (art. 1004-1013) .....                                                   | 293 |
| Dział VII. Egzekucja ze statków morskich (art. 1014-1022) .....                                                                                                 | 295 |
| Dział VIII. Podział sumy uzyskanej z egzekucji .....                                                                                                            | 296 |
| Rozdział 1. Przepisy ogólne (art. 1023-1028) .....                                                                                                              | 296 |
| Rozdział 2. Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z wynagrodzenia<br>za pracę (art. 1029-1032) .....                                                           | 298 |
| Rozdział 3. Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z ruchomości,<br>wierzytelności i innych praw majątkowych (art. 1033-1034) .....                             | 299 |
| Rozdział 4. Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z nieruchomości<br>(art. 1035-1040) .....                                                                    | 299 |
| Tytuł III. Przepisy szczególne o egzekucji .....                                                                                                                | 300 |
| Dział I. Egzekucja świadczeń niepieniężnych (art. 1041-1059) .....                                                                                              | 300 |
| Dział II. Przepisy szczególne o egzekucji z udziałem Skarbu Państwa oraz<br>podmiotów gospodarczych (art. 1060-1065) .....                                      | 304 |
| Dział III. Egzekucja w celu zniesienia współwłasności nieruchomości<br>w drodze sprzedaży publicznej (art. 1066-1071) .....                                     | 306 |
| Dział IV. Egzekucja na rzecz jednostek gospodarki społecznej<br>(art. 1072-1080) .....                                                                          | 307 |
| Dział V. Egzekucja świadczeń alimentacyjnych (art. 1081-1088) .....                                                                                             | 307 |
| Dział VI. Wykonanie orzeczeń dotyczących odebrania osoby podlegającej<br>władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką (art. 1089-1095 <sup>1</sup> ) ..... | 309 |
| CZĘŚĆ TRZECIA. Przepisy z zakresu międzynarodowego<br>postępowania cywilnego .....                                                                              | 311 |
| Przepis wstępny (art. 1096) .....                                                                                                                               | 311 |
| KSIĘGA PIERWSZA. Jurysdykcja krajowa .....                                                                                                                      | 312 |
| Tytuł I. Przepisy ogólne (art. 1097-1099) .....                                                                                                                 | 312 |
| Tytuł II. Przepisy łączne dla jurysdykcji krajowej (w postępowaniu<br>procesowym i nieprocesowym) (art. 1100-1102) .....                                        | 312 |
| Tytuł III. Jurysdykcja krajowa w procesie (art. 1103-1105) .....                                                                                                | 313 |
| Tytuł IV. Jurysdykcja krajowa w postępowaniu nieprocesowym<br>(art. 1106-1110) .....                                                                            | 313 |
| Tytuł V. Zwolnienie spod jurysdykcji krajowej (art. 1111-1116) .....                                                                                            | 314 |

|                                                                                 |            |
|---------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>KSIĘGA DRUGA. Postępowanie.....</b>                                          | <b>317</b> |
| <b>Tytuł I. Zdolność sądowa i procesowa. Pełnomocnicy procesowi</b>             |            |
| <b>(art. 1117-1118) .....</b>                                                   | <b>317</b> |
| <b>Tytuł II. Zabezpieczenie kosztów procesu (art. 1119-1128) .....</b>          | <b>317</b> |
| <b>Tytuł III. Zwolnienie cudzoziemców od kosztów sądowych (art. 1129) .....</b> | <b>318</b> |
| <b>Tytuł IV. Pomoc prawna i doręczenia (art. 1130-1136) .....</b>               | <b>319</b> |
| <b>Tytuł V. Zabezpieczenie dowodów (art. 1137) .....</b>                        | <b>320</b> |
| <b>Tytuł VI. Zagraniczne dokumenty urzędowe (art. 1138) .....</b>               | <b>321</b> |
| <b>Tytuł VII. Zabezpieczenie spadku po cudzoziemcach (art. 1139-1142).....</b>  | <b>321</b> |
| <b>Tytuł VIII. Stwierdzenie obcego prawa i wzajemności (art. 1143) .....</b>    | <b>322</b> |
| <b>Tytuł IX. Uzasadnianie prawomocnych orzeczeń (art. 1144).....</b>            | <b>322</b> |
| <b>KSIĘGA TRZECIA. Orzeczenia sądów zagranicznych i ugody zawarte</b>           |            |
| <b>przed takimi sądami.....</b>                                                 | <b>323</b> |
| <b>Tytuł I. Uznanie orzeczeń sądów zagranicznych (art. 1145-1149) .....</b>     | <b>323</b> |
| <b>Tytuł II. Wykonalność orzeczeń sądów zagranicznych i ugód zawartych</b>      |            |
| <b>przed takimi sądami (art. 1150-1153) .....</b>                               | <b>324</b> |
| <b>PRZEPISY WPROWADZAJĄCE KODEKS POSTĘPOWANIA</b>                               |            |
| <b>CYWILNEGO .....</b>                                                          | <b>326</b> |
| <b>Rozdział 1. Przepisy ogólne (art. I-XIII) .....</b>                          | <b>326</b> |
| <b>Rozdział 2. Zmiany w przepisach obowiązujących (art. XIV) .....</b>          | <b>329</b> |
| <b>Rozdział 3. Przepisy przechodnie (art. XV-XXII).....</b>                     | <b>329</b> |
| <b>CZĘŚĆ TRZECIA</b>                                                            |            |
| <b>ORZECZNICTWO SĄDU NAJWYŻSZEGO .....</b>                                      | <b>331</b> |